

Sygn. akt VII Ka 694/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Łatanik

Protokolant: Dorota Chrząstek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa – Północ w Częstochowie Jana Długosza
po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018r.

sprawy **R. L., s. A. i H., ur. (...) w C.**

oskarżonego o czyn z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych
na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie
z dnia 9 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV K 814/17

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążyć Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 694/18

UZASADNIENIE

R. L. został oskarżony o to, że w dniu 31 sierpnia 2017 roku w C. przy ul. (...) na terenie ogródka letniego lokalu (...), bez uprawnienia rozpowszechniał cudzy utwór – nadanie meczu Rosja – Słowenia z mistrzostw Europy w Siatkówce na programie (...) oraz Niemcy - Czechy z Mistrzostw Europy w Siatkówce na programie (...) Ekstra HD, działając tym samym na szkodę Telewizji (...) Sp. z o.o. z/s w W. przy ul. (...).

tj. o czyn z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 814/17 orzekł:

1. oskarżonego **R. L.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, wyczerpującego znamiona występku z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i na podstawie art. 66 § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie na okres próby wynoszący 1 rok;
2. na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej Telewizji (...) Sp. z o.o. z/s w W. nawiązkę w kwocie 1200 złotych;

3. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zobowiązał oskarżonego do pokrycia kosztów postępowania w tym opłaty w kwocie 80 złotych i wydatków w kwocie 70 złotych;

4. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 629 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego Telewizji (...) Sp. z o.o. kwotę 684 złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżając go w części dotyczącej orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego nawiązki i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 167 k.p.k. polegające na zaniechaniu inicjatywy dowodowej w zakresie ustalenia wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na uznaniu przez sąd, iż orzeczenie nawiązki w kwocie, 1200 zł należycie zaspokaja interesy pokrzywdzonego, podczas gdy stosownie do art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wysokość przysługującego odszkodowania z tytułu naruszenia majątkowych praw autorskich wynosi 2400 zł,

III. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 67 § 3 k.k. poprzez orzeczenie nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 1200 zł, podczas gdy zgodnie ze stanowiskiem pokrzywdzonego kwota, która w całości zaspokaja obowiązek naprawienia szkody wynosi 2400 zł,

IV. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 1200 zł, podczas gdy zgodnie z powołanym przepisem pokrzywdzonemu przysługuje roszczenie o naprawienie wyrządzonej szkody w wysokości dwukrotności opłaty uprawniającej do korzystania z utworów, do których majątkowe prawa autorskie przysługiwały pokrzywdzonemu, co stanowi w niniejszej sprawie kwotę 2400 zł.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez orzeczenie od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 2400 zł z tego tytułu. **Nadto o** przeprowadzenie dowodu poprzez zwrócenie się do pokrzywdzonego o przedstawienie informacji dotyczącej wysokości licencji uprawniającej do rozpowszechniania transmisji z Mistrzostw Europy w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2017 r. w lokalu L. w C. na okoliczność wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Wniesiona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego apelacja, nie zasługiwała na uwzględnienie, albowiem ani wysunięte w niej zarzuty, ani przytoczona na ich poparcie argumentacja, nie dostarczyły podstaw do uznania kwestionowanego orzeczenia za nietrafne.

Zanim jednak Sąd Okręgowy przystąpi do merytorycznej oceny wniesionego środka odwoławczego uważa za stosowne w pierwszej kolejności nadmienić, iż Sąd Rejonowy rozpoznający niniejszą sprawę przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób staranny, dokładny i sumienny. Wnikliwie i wszechstronnie przeanalizował wszystkie dowody oraz okoliczności ujawnione w toku całego postępowania karnego mogące mieć wpływ na wydane orzeczenie. Wyprowadzona przezeń ocena zebranych w sprawie dowodów jest rzetelna, wolna od błędów i dokonana z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Tym samym jest oceną wszechstronną, bezstronną, nie naruszającą granic swobodnej oceny dowodów, a przy tym zgodną z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz prawidłowego rozumowania. Ustalenia faktyczne poczynione na jej podstawie odzwierciedlają natomiast rzeczywisty stan rzeczy i w pełni potwierdzają słuszność wydanego przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcia. Mając jednak na uwadze, że sprawstwo oskarżonego nie jest przez żadną ze stron kwestionowane, nie ma potrzeby czynienia szerszych dywagacji w tym zakresie.

Przystępując już w tym miejscu do szczegółowych rozważań związanych z wymową wniesionego środka odwoławczego wskazać w pierwszej kolejności należy, iż nie ma racji skarżący podnosząc, iż Sąd Rejonowy błędnie orzekł na podstawie przepisu art. 67 § 3 k.k. od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej Telewizji (...) Sp. z o.o. z/s w W. nawiązkę w kwocie 1200 złotych, podczas gdy powinien w oparciu o przepis art. 79 ust. 1 pkt 3b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych orzec od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 2400 złotych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 79 ust. 1 pkt 3b ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (o którym wspomina skarżący w treści wywiedzonego środka odwoławczego) uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu. Przepis ten nie jest zatem przepisem karnym i nie określa wysokości obowiązku naprawienia szkody, a jedynie wysokość zapłaty za nieuprawnione korzystanie z praw autorskich. Takiej opłaty oskarżyciel może zaś dochodzić wyłącznie na etapie postępowania cywilnego.

Poza tym obowiązek naprawienia szkody orzeczony w ramach warunkowego umorzenia postępowania karnego ma inny charakter aniżeli na drodze postępowania cywilnego. Poza bowiem charakterem kompensacyjnym posiada on także charakter wychowawczy i prognostyczny (por. Komentarz A. Zoll z 2016 roku do art. 67 § 3 k.k. teza 12). Sąd zasądzając zatem jakąś kwotę tytułem obowiązku naprawienia szkody w ramach warunkowego umorzenia postępowania nie kieruje się zasadami wynikającymi z kodeksu cywilnego lecz musi mieć na względzie cel wychowawczy oraz oddziaływanie indywidualne i społeczne. Przy czym co równie istotne w postępowaniu karnym ciężko byłoby określić wartość wyrządzonej pokrzywdzonemu szkody. Zgodnie z treścią przepisu art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. postępowanie karne ma na celu uwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności oraz rozstrzygnięcie sprawy w rozsądnym terminie. Próba prowadzenia postępowania w kierunku wykazania wysokości poniesionej szkody wiązałaby się z koniecznością przeprowadzenia postępowania o charakterze cywilnym i niewątpliwie wydłużyła zbędnie postępowanie karne, sprzeciwiając się jednemu z naczelnych jego celów jakim jest osądzenie sprawy w rozsądnym terminie

Reasumując, słusznie zatem Sąd Rejonowy orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej Telewizji (...) Sp. z o.o. z/s w W. kwotę 1200 złotych tytułem nawiązki, a nie jak wnosi skarżący obowiązek naprawienia szkody. Po pierwsze w ocenie Sądu Okręgowego poprzez orzeczenie nawiązki prawnie chroniony interes pokrzywdzonego został uszanowany, zaś po drugie kwota zasądzona przez sąd orzekający stanowi prawidłową reakcję karnoprawną za popełniony przez oskarżonego czyn przestępczy, co do którego sąd ten warunkowo umorzył postępowanie karne. Zresztą co równie istotne orzeczenie nawiązki w kwocie 1200 złotych nie zamyka pokrzywdzonemu drogi do dochodzenia dalszych roszczeń na drodze cywilnoprawnej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie uwzględnił oraz nie znajdując w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu, opierając się na dyspozycji z art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżony wyrok jako sprawiedliwy, odpowiadający prawu karnemu materialnemu i nie uchybiający prawu karnemu procesowemu utrzymał w mocy.

O kosztach za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążył Skarb Państwa.